

دانشگاه علوم پزشکی یاسوج

طرح درس علوم تشریح دستگاه قلب و عروق

طرح درس (Course plan)

نام درس: علوم تشریح دستگاه قلب و عروق	تعداد واحد: ۱ واحد نظری و ۰/۷ واحد عملی (۱۶ ساعت)
مقطع: دکترای حرفه ای رشته: پزشکی	مدت زمان ارائه درس: نصف یک ترم تحصیلی
پیش نیاز: مقدمات علوم تشریح	
مدرسین	
نام و نام خانوادگی: علی هنرور	رشته تحصیلی: علوم تشریحی
مقطع تحصیلی: Ph.D	رتبه علمی: استادیار
محل کار: گروه آناتومی دانشکده پزشکی	شماره تماس: ۰۹۱۷۳۰۷۲۰۲۵
نام و نام خانوادگی: مهرداد جعفری	رشته تحصیلی: علوم تشریحی
مقطع تحصیلی: Ph.D	رتبه علمی: دانشیار
محل کار: گروه آناتومی دانشکده پزشکی	شماره تماس: ۰۹۱۷۳۰۷۲۰۲۵

<p>شرح درس: این درس بخشی از برنامه آموزشی علوم پایه پزشکی است که به آموزش اصول و مفاهیم (ماکروسکوپی ، بافت شناسی) ، مجاورات آناتومی سطحی، رادیولوژیک و تکامل دستگاه قلب و عروق می پردازد. به گونه ای که دانشجو با یادگیری ساختار تشریحی این سیستم، آمادگی لازم را برای تجزیه و تحلیل برای بیماری های قلب و عروق آماده می کند.</p>
<p>اهداف کلی درس: ساختار میکروسکوپی و بافت شناسی قلب و عروق قسمت های مختلف بدن و مجاورات آنها را با دیگر ساختارها بشناسد . نحوه شکل گیری و تکوین دستگاه قلب و عروق و ناهنجاری های مربوطه به آنها را بشناسد.</p>
<p>اهداف اختصاصی (رفتاری): در پایان برنامه آموزشی، فراگیر(ان) باید قادر باشند:</p>
<p>حیطه شناختی:</p>
<p>قسمت آناتومی</p>
<ul style="list-style-type: none"> ❖ ساختار کلی ستون فقرات و انحناهای آن را براساس منابع و فیلم های آموزشی شده نشان دهد ❖ مشخصات مهره های معمولی (Typical) و خاص (Atypical) را در ستون فقرات بر اساس منابع و و فیلم های آموزشی شده بیان نمایید ❖ ساختار آناتومی ناحیه قفسه سینه را براساس منابع و و فیلم های آموزشی نشان دهد. ❖ اهمیت انحناهای ستون فقرات و مشکلات بالینی ناشی از تغییرات آنها بر اساس محتوی آموزشی توضیح دهد. ❖ انواع رباط های متصل به ستون فقرات را بر اساس منابع و فیلم های آموزشی نشان دهد. ❖ استخوان های دنده ها و مهره ها را بشناسد و مشخصات آنها را براساس منابع و فیلم های آموزشی بیان کند. ❖ عضلات جدار قفسه سینه ، عصب گیری و عملکرد آنها را بر اساس منابع و فیلم های آموزشی بیان کند.. ❖ قسمت های مختلف دیافراگم، جایگاه، چسبندگی، عصب گیری و عملکرد آن را بر اساس منابع و فیلم های آموزشی بیان کند... ❖ موقعیت میان سینه فوقانی، میانی و تحتانی و محتویات و موقعیت محتویات آنها را براساس منابع و فیلم های آموزشی بیان کند.

- ❖ عصب گیری و جایگاه فیبروز و سروز پری کارد را بر اساس منابع و فیلم های آموزشی بیان کند.
- ❖ مشخصات آناتومی سطحی و درونی قلب را بر اساس منابع و فیلم های آموزشی بیان کند.
- ❖ خون گیری و تخلیه وریدی قلب را بر اساس منابع و فیلم های آموزشی بیان کند.
- ❖ مجاورات قلب را با ریه ها و ستون مهره ها و دیافراگم را بر اساس منابع و فیلم های آموزشی بیان کند.
- ❖ مسیر و مجاورات سرخرگ ششی و ورید های ریوی را بر اساس منابع و فیلم های آموزشی بیان کند.
- ❖ بخش های مختلف آئورتا، مجاورات و شاخه های جانبی آن را بر اساس منابع و فیلم های آموزشی بیان کند.
- ❖ شکل گیری ورید های اجوف فوقانی و تحتانی را بر اساس منابع و فیلم های آموزشی بیان کند.
- ❖ عروق قفسه سینه و مجاورات آنها را بر اساس منابع و فیلم های آموزشی بیان کند.
- ❖ کلیات عروق ناحیه سر و گردن را بر اساس منابع و فیلم های آموزشی بیان کند.
- ❖ کلیات عروق اندام های فوقانی را بر اساس منابع و فیلم های آموزشی بیان کند.
- ❖ کلیات عروق اندام های تحتانی را بر اساس منابع و فیلم های آموزشی بیان کند.
- ❖ کلیات عروق شکم و لگن را بر اساس منابع و فیلم های آموزشی بیان کند.
- ❖ سیستم سمپاتیک و پاراسمپاتیک و عصب گیری قلب و عروق را بر اساس منابع و فیلم های آموزشی بیان کند.
- ❖ ریشه های عصب واگ و فرنیک مسیر و مجاورات آنها را بر اساس منابع و فیلم های آموزشی بیان کند.

قسمت بافت شناسی

- ❖ ساختار بافت شناسی و عملکرد اجزاء و همچنین تشخیص و تمایز (تئوری و عملی) قلب و عروق (خونی و لنفی) را بر اساس منابع به صورت پاورپوینت صوتی - تصویری بطور کامل بیان شده است.

قسمت جنین شناسی

- ❖ شکل گیری لوله قلبی را بر اساس منابع و فیلم های آموزشی بیان کند.
- ❖ خمیدگی های سری و دمی و نحوه شکل گیری قوس قلبی را بر اساس منابع و فیلم های آموزشی بیان کند.
- ❖ منشا جنینی لایه های قلبی را بر اساس منابع و فیلم های آموزشی ذکر کند.
- ❖ بخش های مختلف قوس قلبی و روند تکاملی آن را بر اساس منابع و فیلم های آموزشی بیان کند.
- ❖ سینوس وریدی و نحوه مشارکت آن را در تشکیل دهلیز راست را بر اساس منابع و فیلم های آموزشی بیان کند.
- ❖ طرز تشکیل دیواره های قلبی (بین دهلیزی، بین بطنی و بین دهلیزها و بطن ها) را بر اساس منابع و فیلم های آموزشی بیان کند.
- ❖ شکل گیری دیواره بین دهلیزی را بر اساس منابع و فیلم های آموزشی بیان کند.
- ❖ نحوه جدا سازی قیف قلبی و تنه شریانی را بر اساس منابع و فیلم های آموزشی بیان کند.
- ❖ طرز تشکیل دریچه های قلبی را بر اساس منابع و فیلم های آموزشی بیان کند.
- ❖ نکات بالینی و ناهنجاری ها را در رابطه با تشکیل قلب را بر اساس منابع و فیلم های آموزشی بیان کند.
- ❖ شکل گیری کمان های آئورتی و مشارکت آنها در تشکیل شبکه عروقی را بر اساس منابع و فیلم های آموزشی بیان کند.
- ❖ ناهنجاری ها و نکات بالینی در روند تکاملی کمان های آئورتی را بر اساس منابع و فیلم های آموزشی بیان کند.

- ❖ روند شکل گیری و سرنوشت ورید های نافی، زرده ای و ورید های کاردینال را بر اساس منابع و فیلم های آموزشی بیان کند.
- ❖ نحوه تکامل وریدهای اجوف تحتانی و شاخه های آن، آزیگوس، آزیگوس فرعی، همی آزیگوس، اجوف فوقانی، براکیوسفالیک، ژوگولار داخلی و خارجی را بر اساس منابع و فیلم های آموزشی بیان کند.
- ❖ ناهنجاری های مرتبط با تکامل وریدها را نام ببرد و علت آنها را بر اساس منابع و فیلم های آموزشی بیان کند.
- ❖ شکل گیری انورتای پشتی و تقسیمات آن را بر اساس منابع و فیلم های آموزشی بیان کند.
- ❖ گردش خون قبل از تولد و بعد از تولد را بر اساس منابع و فیلم های آموزشی بیان کند.
- ❖ نکات بالینی در مورد تکامل سیستم شریانی را بر اساس منابع و فیلم های آموزشی بیان کند..

❖ **حیطه روانی حرکتی:**

- ❖ بخش های مختلف مهره های سینه ای و رویه های مفصلی آنها را با همدیگر و دنده ها را براساس فیلم های آموزشی و مطالب گفته شده در کلاس عملی نشان دهد
- ❖ بخش های مختلف دنده و رباط های متصل به آنها را براساس فیلم های آموزشی و مطالب گفته شده در کلاس عملی نشان دهد
- ❖ بخش های مختلف میان سینه را براساس فیلم های آموزشی و مطالب گفته شده در کلاس عملی نشان دهد
- ❖ سطوح بیرونی قلب، ناودان ها و عروق قلب بر روی مولاژ یا جسد را براساس فیلم های آموزشی و مطالب گفته شده در کلاس عملی نشان دهد.
- ❖ عضلات جدار قفسه سینه را بر اساس مولاژ و یا جسد را براساس فیلم های آموزشی و مطالب گفته شده در کلاس عملی نشان دهد
- ❖ مشخصات درونی حفرات قلب بر روی مولاژ و یا جسد را براساس فیلم های آموزشی و مطالب گفته شده در کلاس عملی نشان دهد
- ❖ عروق درشت قفسه سینه را بر روی مولاژ و یا جسد را براساس فیلم های آموزشی و مطالب گفته شده در کلاس عملی نشان دهد
- ❖ عروق بخش های مختلف بدن و مجاورات آنها را بر روی مولاژ را براساس فیلم های آموزشی و مطالب گفته شده در کلاس عملی نشان دهد
- ❖ ساختارهای بافت شناسی دستگاه قلب و عروق و تشخیص و تمایز آنها را با استفاده از لام های آموزشی فرا گیرد.

روش تدریس

- ۱- سخنرانی
- ۲- کلاس عملی با مولاژ
- ۳- کلاس عملی با جسد

۴- کلاس عملی با میز تشریح

مواد و وسایل آموزشی

اسلاید، فیلم آموزشی، Power point، مولاژ و جسد

منابع آموزشی

❖ فهرست منابع درسی:

- ❖ Clinical Anatomy by region (Snell)
- ❖ Gray's anatomy for medical student
- ❖ اطلس نتر (سیبا)
- ❖ اطلس زوبوتا
- ❖ جنین شناسی لانگمن
- ❖ بافت شناسی پایه جان کوئیرا
- ❖ بافت شناسی جعفر سلیمانی
- ❖ اطلس بافت شناسی دیفیوره

❖ روش ارزیابی

- ❖ حضور در کلاس ۱۰٪
- ❖ پرسش و پاسخ ۱۰٪
- ❖ آزمون میان ترم ۳۰٪
- ❖ آزمون پایان ترم ۴۰٪
- ❖ انجام تکلیف ۱۰٪

جدول زمان بندی ارائه درس

جلسه	روش ارائه	تاریخ ارائه	ساعت کلاس	عنوان درس	مدرس
۱	حضوری			ستون مهره ها	دکتر هنرور
۲	حضوری			استخوان شناسی مهره های گردنی	دکتر هنرور
۳	حضوری			استخوان شناسی ستون فقرات ، دنده ها و جناغ	دکتر هنرور
۴	حضوری			توضیحات کلی در مورد دستگاه گردش خون	دکتر هنرور
۵	حضوری			میان سینه و تقسیمات آن	دکتر هنرور
۵	حضوری			پریکاردیوم و تشریح سطح بیرونی قلب	دکتر هنرور
۶	حضوری			تشریح ساختار درونی قلب	دکتر هنرور
۷	حضوری			عروق خونی و عصبی قلب	دکتر هنرور
۸	حضوری			شبکه عصب دهی قلب	دکتر هنرور
۹	حضوری			عروق خونی قفسه سینه	دکتر هنرور

۱۴۰۴/۸/۱۰

آزمون میان ترم

دکتر هنرور	عروق خونی شکم			حضوری	۱۰
دکتر هنرور	عروق خونی لگن			حضوری	۱۱
دکتر هنرور	عروق خونی اندام فوقانی			حضوری	۱۲
دکتر هنرور	عروق خونی سر و گردن			حضوری	۱۳
دکتر هنرور	عروق خونی اندام فوقانی			حضوری	۱۴
دکتر هنرور	سیستم لنفاوی			حضوری	۱۵
دکتر هنرور	جنین شناسی قلب			حضوری	۱۶
دکتر هنرور	شکل گیری دیواره های قلب			حضوری	۱۷
دکتر هنرور	تکامل دریچه ها و ناهنجاری های قلب			حضوری	۱۸
دکتر هنرور	تکامل سیستم شریانی			حضوری	۱۹
دکتر هنرور	تکامل سیستم وریدی			حضوری	۲۰
دکتر جعفری	ساختار بافت شناسی قلب و عروق			حضوری	۲۱